

در رساله مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث چهارم - اصول عملیه)

سوال دوم از صحیحہ اول زراره

جلسه ۴۵۷

استاد شفیعی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

خلاصه بحث گذشته

عمده دلیل بر حجیت استصحاب، اخبار است.

متن صحیحہ زراره مشتمل بر دو سوال است:

سوال اول: از سعه و ضیق مفهوم نوم، ناقض وضو است.

سوال دوم: چیزی در کنار نائم حرکت می‌کند و او متوجه نمی‌شود، آیا این مورد هم موجب نقض وضو

می‌شود؟

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

این سوال، شبهه موضوعیه است، جواب امام علیه السلام هم انصراف به شبهه موضوعیه پیدا می‌کند، لذا با این

صحیحہ، نمی‌توان حجیت استصحابی که در تمام موارد جاری باشد را اثبات نمود.

نص بودن کلمه «أبدا»

«أبدا» صریح و نص در عموم است و قدر متیقن در مقام تخاطب ظهور در عدم عموم دارد، و نص بر

ظاهر مقدم است؛ در نتیجه کلمه «أبدا»، بدلیل ظهور قوی‌اش دلالت دارد که: یقین در هیچ موردی به

شک نقض نمی‌شود و فرق نمی‌کند که متعلقش شبهه‌ی موضوعیه باشد یا حکمیه.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv بحث دوم: دلالت صحیحہ

اگر یقین ندارد که بخواب رفته است، پس او بر یقین خود باقی است.

زیرا برای او یقین به حدوث رافعی که وضو را باطل کند، حاصل نشده که در اینجا مراد «خواب» باشد.

شک و عدم نقض یقین

سزاوار نیست که رفع ید شود از یقین به وضو، زیرا موجبی برای انحلال این یقین وجود ندارد، مگر این شک، والشکّ بما هو شکّ صلاحیت این که رافع و ناقض یقین باشد را ندارد. زیرا یقین، فقط بواسطه یقین دیگر نقض می‌شود.

استدلال شیخ

وقتی می‌توان به این روایت بصورت مطلق بر حجیت استصحاب استدلال کرد که الف و لام در الیقین برای جنس باشد؛ و اگر برای عهد باشد، این چنین می‌شود: یقین به وضو به سبب شک نقض نمی‌شود. در نتیجه این روایت، مبین یک قاعده‌ی کلیه در باب وضو خواهد بود.